

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

KAP-4100-02-01/2010

Nr ewid. 100/2010/P/09/006/KAP

Informacja o wynikach kontroli wykonania w 2009 roku budżetu państwa w części 15/00 Sądy powszechne

Warszawa czerwiec 2010 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2009 roku
budżetu państwa w części 15/00
Sądy powszechne**

Dyrektor Departamentu Administracji
Publicznej

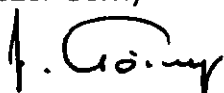

Czesława Rudzka-Lorentz

Zatwierdzam:

Józef Górny

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, ...8... czerwca 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 0 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie	4
Cel i zakres kontroli	4
Uwarunkowania prawne i organizacyjne	4
2. Podsumowanie wyników kontroli	6
Ocena ogólna	6
Sprawozdawczość	7
Uwagi i wnioski.....	8
3. Ważniejsze wyniki kontroli	10
Księgi rachunkowe	10
Dochody budżetowe	15
Wydatki budżetowe.....	18
Wydatki w układzie zadaniowym	24
Inne ustalenia kontroli	26
4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli.....	27
Protokoły	27
Wystąpienia pokontrolne.....	27
Finansowe rezultaty kontroli	28
5. Załączniki	29
Załącznik nr 1	29
Załącznik nr 2	30
Załącznik nr 3	31
Załącznik nr 4	32
Załącznik nr 5	33
Załącznik nr 6	35

1. Wprowadzenie

Cel i zakres kontroli

Najwyższa Izba Kontroli od 5 stycznia 2010 r. do 14 kwietnia 2010 r. przeprowadziła, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, kontrolę wykonania budżetu państwa w 2009 r. w części 15/01 - Ministerstwo Sprawiedliwości oraz w częściach 15/02 - 15/12 - Sądy apelacyjne. Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2009² w części 15/00 - Sądy powszechne, której dysponentem jest Minister Sprawiedliwości.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. i została przeprowadzona pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności w Ministerstwie Sprawiedliwości, w 11 sądach apelacyjnych (SA), 12 sądach okręgowych (SO) i w 10 sądach rejonowych (SR). Wykaz jednostek objętych kontrolą oraz jednostek organizacyjnych NIK biorących udział w kontroli stanowi załącznik nr 5 do informacji.

Kontrola przeprowadzona została zgodnie z obowiązującymi w NIK standardami kontroli³ oraz założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa⁴.

Uwarunkowania prawne i organizacyjne

Dysponentem części 15/00 - Sądy powszechne jest Minister Sprawiedliwości. Zgodnie z art. 178 § 5 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych⁵ (zwanej dalej pusp) Ministrowi Sprawiedliwości w zakresie wykonywania budżetu w części odpowiadającej sądom powszechnym przysługują uprawnienia ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

W budżecie części 15/00 zaplanowano dochody w kwocie 2 019 361,0 tys. zł, a wydatki w kwocie 5 356 819,0 tys. zł. Stanowiło to odpowiednio 0,76% i 1,79% dochodów i wydatków budżetu państwa ujętych w ustawie budżetowej.

Gospodarka finansowa części 15/00 budżetu państwa w 2009 r. podlegała rygorom wynikającym z ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych⁶ (zwanej dalej

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Ustawa z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz. U. Nr 10, poz. 58 ze zm.) zmieniona przez ustawę z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy budżetowej na 2009 r.

³ Por. http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_standardy_kontroli_nik.pdf

⁴ Por. http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_px_kontrola_budzetowa_2009_05.pdf

⁵ Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.

⁶ Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

ufp), ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷ (zwanej dalej pzp), ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁸ (zwanej dalej uor) oraz innych przepisów określających gospodarkę finansową państwowych jednostek budżetowych.

Zgodnie z art. 176 § 1 pusp oraz § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 maja 2006 r. w sprawie klasyfikacji części budżetowych oraz określenia ich dysponentów⁹, dochody i wydatki sądów powszechnych stanowią w budżecie państwa odrębną część 15/00 - Sądy powszechne. Celem oznakowania poszczególnych części budżetów sądów, jako trzecią i czwartą cyfrę w miejsce „00” wprowadzono: 01 - Ministerstwo Sprawiedliwości oraz od 02 do 12 dla oznaczenia części budżetu odpowiadających obszarom jedenastu sądów apelacyjnych. Dysponentem części 15/01 jest Minister Sprawiedliwości, zaś dysponentami części na obszarach poszczególnych apelacji są dyrektorzy sądów apelacyjnych (art. 177 § 1 i 2 pusp). W części 15/01 Minister Sprawiedliwości nie gromadził dochodów i nie dokonywał wydatków budżetowych, a planowane w tej części wydatki rozdysponował w trakcie roku do części odpowiadających obszarom apelacji (od 15/02 do 15/12), stosownie do potrzeb wynikających z realizacji budżetu.

Według stanu na 31 grudnia 2009 r. w części 15/00 funkcjonowało łącznie 376 jednostek budżetowych, tj. 11 sądów apelacyjnych, 45 sądów okręgowych i 320 sądów rejonowych. Przy jednostkach sądownictwa powszechnego funkcjonowały dwa gospodarstwa pomocnicze.

Dysponent części 15/00 realizował w ramach funkcji państwa pn. *„Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny”* jedno zadanie, tj. *„Ubezpieczenia społeczne”* oraz w ramach funkcji pn. *„Działalność państwa na rzecz zapewnienia zasady sprawiedliwości”* dwa zadania, tj. *„Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości”* oraz *„Informatyzacja działalności i budowa społeczeństwa informacyjnego”*.

⁷ Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

⁸ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

⁹ Dz. U. Nr 80, poz. 558 ze zm.

2. Podsumowanie wyników kontroli

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami wykonanie budżetu państwa za 2009 r. w części 15/00 - Sądy powszechne.

Zaplanowane w 2009 r. w części 15/00 dochody w wysokości 2 019 361,0 tys. zł, zostały zrealizowane w kwocie 2 085 222,5 tys. zł, tj. 103,0% planu, a wydatki planowane w wysokości 5 358 889,1 tys. zł zrealizowano w kwocie 5 350 416,6 tys. zł, tj. 99,8% planu po zmianach.

Podstawę oceny stanowi w szczególności fakt, że podległe jednostki na obszarach kontrolowanych apelacji, poza nielicznymi przypadkami, rzetelnie zrealizowały dochody, a wydatków dokonywano w sposób celowy i zgodny z zasadami należytego zarządzania finansami, określonymi w art. 35 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

W toku kontroli stwierdzono, że Minister Sprawiedliwości, jak i dyrektorzy sądów apelacyjnych sprawowali określony w art. 153 ust. 2 i 3 ustawy o finansach publicznych nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu. Prowadzone były oceny przebiegu wykonania zadań, realizacji dochodów i wydatków oraz wstępne oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych, stosownie do postanowień art. 47 ust. 2 ustawy o finansach publicznych i ustalonych przez ww. dysponentów procedur kontroli finansowej.

Zastrzeżenia dotyczą funkcjonowania systemu księgowości i kontroli finansowej w SO w: Bielsku-Białej, Elblągu, Lublinie, Nowym Sączu, Opolu, Poznaniu, Sopocie, Świdnicy i Warszawie oraz w SR w: Bartoszycach, Brodnicy, Głogowie, Końskich, Krasnymstawie, Stargardzie Szczecińskim, Świebodzinie i dla Warszawy-Żoliborza.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa za 2009 r. w części 15/00 przez Ministra Sprawiedliwości oraz przez prezesów bądź dyrektorów:

- Sądów Apelacyjnych w: Białymstoku, Gdańsku, Katowicach, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie i Warszawie,
- Sądów Okręgowych w: Bielsku-Białej, Katowicach, Nowym Sączu i Rzeszowie oraz
- Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami wykonanie budżetu państwa za 2009 r. przez prezesów bądź dyrektorów:

- Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu,

- Sądów Okręgowych w: Elblągu, Lublinie, Olsztynie, Opolu, Poznaniu, Szczecinie, Świdnicy i Warszawie oraz
- Sądów Rejonowych w: Bartoszycach, Brodnicy, Głogowie, Końskich, Krasnymstawie, Sopocie, Stargardzie Szczecińskim, Świebodzinie i dla Warszawy-Żoliborza.

W ww. jednostkach, w różnej skali i zakresie, stwierdzono m.in. nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu księgowości i kontroli finansowej, o czym świadczą stwierdzone nieprawidłowości w ewidencji finansowo-księgowej, sprawozdawczości budżetowej oraz w egzekwowaniu należności budżetu państwa, a także dokonywaniu wydatków.

Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje łączne roczne sprawozdania budżetowe dysponenta części 15/00 - Sądy powszechne:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planów finansowych gospodarstw pomocniczych (Rb-31),
- z wykonania planów finansowych dochodów własnych jednostek budżetowych i wydatków nimi finansowanych (Rb-34),

oraz sprawozdania kwartalne (na koniec IV kwartału) o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N).

Pozytywnie z zastrzeżeniami natomiast NIK opiniuje łączne roczne sprawozdania budżetowe z wykonania planu wydatków budżetowych (Rb-28) oraz kwartalne (na koniec IV kwartału) o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń (Rb-Z). Na ocenę łącznych sprawozdań Rb-28 i Rb-Z dysponenta części 15/00 wpływ miały przeniesione do tych sprawozdań nieprawidłowości w sprawozdaniach łącznych i jednostkowych podległych dysponentów. W wyniku przeprowadzenia badania ksiąg rachunkowych NIK stwierdziła, że w SO w Lublinie i w SO w Poznaniu, zaklasyfikowano do niewłaściwych podziałek klasyfikacji budżetowej¹⁰ i ujęto w ewidencji księgowej wydatki odpowiednio w łącznej kwocie 4,4 tys. zł i 2,5 tys. zł. Stwierdzono również, że w SO w Warszawie nie ujęto w ewidencji księgowej zobowiązań 2009 r. na łączną kwotę 226,3 tys. zł, a w SR w Bartoszycach ujęto zobowiązania dotyczące zdarzeń gospodarczych

---

¹⁰Zasady kwalifikowania poniesionych wydatków określił Minister Finansów w rozporządzeniu z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 107, poz. 726 ze zm.).

2008 r. w kwocie 20,3 tys. zł, co było niezgodne z art. 6 ust. 1 i art. 20 ust. 1 uor. Ponadto stwierdzono, że w skorygowanym łącznym rocznym sprawozdaniu Rb-28 i kwartalnym Rb-Z apelacji białostockiej, nieprawidłowo pomniejszono zobowiązania wymagalne o kwotę 55,2 tys. zł, bez weryfikacji poprawności skorygowanych sprawozdań SO w Białymstoku¹¹. W związku z powyższym NIK pozytywnie z zastrzeżeniami opiniuje roczne sprawozdania budżetowe Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetowych: SO w Lublinie, SO w Poznaniu i SO w Warszawie oraz w SR w Bartoszycach.

Kontrola przenoszenia danych ze sprawozdania dysponenta części 15/01 - Ministerstwo Sprawiedliwości, dysponentów głównych z obszarów apelacji (części 15/02 - 15/12) oraz Sądów Okręgowych w Nowym Sączu i Koszalinie do rocznych i kwartalnych łącznych sprawozdań budżetowych dysponenta części 15/00 nie wykazała błędów¹². Sprawozdania te terminowo przekazano do Ministra Finansów.

Wyniki kontroli wykazały, że wniosek skierowany po kontroli wykonania budżetu państwa w 2008 r. do Dyrektora Sądu Apelacyjnego w Białymstoku o rzetelne sporządzenie sprawozdań budżetowych Rb-N został zrealizowany.

Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli wobec niestwierdzenia nieprawidłowości nie formułowała wniosków pokontrolnych w wystąpieniach skierowanych do Ministra Sprawiedliwości, prezesów bądź dyrektorów Sądów Apelacyjnych w: Katowicach, Krakowie, Gdańsku, Łodzi, Poznaniu, Rzeszowie i Sądu Okręgowego w Nowym Sączu. W wystąpieniach pokontrolnych do prezesów lub dyrektorów pozostałych sądów apelacyjnych, okręgowych i rejonowych wniosowała m.in. o:

- dostosowanie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, systemu finansowo-księgowego do wymogów określonych w ustawie o rachunkowości (SO w: Bielsku-Białej, Katowicach, Poznaniu, Opolu, Świdnicy, SR w: Bartoszycach, Brodnicy, Głogowie, Końskich, Piotrkowie Trybunalskim, Sopocie, Stargardzie Szczecińskim, dla Warszawy-Żoliborza),

---

¹¹Z ewidencji księgowej 2009 r. SO w Białymstoku, wyśięgowano zobowiązanie na kwotę 55,2 tys. zł ustalone wyrokiem sądowym, który uprawomocnił się 23 grudnia 2009 r., bowiem przyjęto, iż należy je ująć w ewidencji księgowej w dniu zarządzenia w sprawie wykonania tego orzeczenia, czyli 5 stycznia 2010 r. Spowodowało to skorygowanie sprawozdania Rb-Z i niewskazanie w sprawozdaniu Rb-28 SO w Białymstoku ww. kwoty.

¹²Zasady sporządzania sprawozdań określił Minister Finansów w rozporządzeniu z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U Nr 115, poz. 781 ze zm.).

- prawidłowe dekretowanie, klasyfikowanie bądź ewidencjonowanie wydatków budżetowych (SA w Warszawie, SO w: Elblągu, Lublinie, Olsztynie, Opolu, Poznaniu, Rzeszowie, Warszawie, SR w: Bartoszycach, Brodnicy, Głogowie, Końskich, Krasnymstawie, Stargardzie Szczecińskim, Świdnicy, dla Warszawy-Żoliborza),
- terminowe regulowanie zobowiązań (SO w Warszawie, SR w: Brodnicy i Krasnymstawie),
- prawidłowe ewidencjonowanie należności budżetowych (SO w: Szczecinie i Warszawie, SR w: Bartoszyce, Sopocie i dla Warszawy-Żoliborza),
- podejmowanie działań w celu wyegzekwowania należności sądowych (SO w: Szczecinie i Warszawie, SR w: Bartoszycach, Głogowie, Stargardzie Szczecińskim, dla Warszawy-Żoliborza w Warszawie),
- udzielanie zamówień publicznych zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych (SO w Opolu, SR w: Stargardzie Szczecińskim i Świebodzinie).

3. Ważniejsze wyniki kontroli

Księgi rachunkowe

W wyniku przeprowadzonego badania systemu kontroli finansowej i organizacji systemu rachunkowości oraz dokonanego przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych¹³ przeprowadzonego w sądach okręgowych i rejonowych ustalono, że ustanowione w kontrolowanych jednostkach procedury kontroli finansowej spełniały wymagania określone w art. 47 ufp. NIK stwierdziła, w różnej skali i zakresie, nieprawidłowości i uchybienia w zakresie organizacji systemów rachunkowości w 17 sądach, z tego w dziewięciu sądach okręgowych oraz w ośmiu sądach rejonowych:

- system księgowości komputerowej umożliwiał m.in. wyksięgowanie zatwierdzonych zapisów i dokonywanie w nich zmian, zarówno w odniesieniu do bieżącego okresu sprawozdawczego jak i okresów wcześniejszych, co było niezgodne z art. 23 ust. 1 uor (SO w: Bielsku-Białej, Elblągu, Lublinie, Olsztynie, Poznaniu i Świdnicy, SR w: Bartoszycach, Głogowie, Końskich i Piotrkowie Trybunalskim),
- system księgowości nie zapewniał możliwości ujęcia w zapisach księgowych daty dokonania operacji gospodarczej i/lub daty dowodu księgowego, co było niezgodne z art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 uor (SO w: Opolu, Świdnicy i Warszawie, SR w Brodnicy i SR dla Warszawy-Żoliborza),
- nie określono sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 uor (SR w Sopocie),
- nie określono roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 1 uor (SR w Sopocie),
- nie określono daty granicznej księgowania dokumentów do danego okresu sprawozdawczego (SO w Poznaniu, SR w: Sopocie, Końskich i dla Warszawy-Żoliborza),
- nie określono w formie pisemnej aktualnej wersji oprogramowania systemu finansowo-księgowego, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c) uor (SO w: Bielsku-Białej, Opolu, Poznaniu i Świdnicy),
- brak wykazu zbiorów danych, tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji

---

¹³W 18 jednostkach dokonano badania ksiąg metodą pełnego przeglądu analitycznego, ukierunkowanego na kontrolę poprawności i terminowości ewidencji księgowej, a w pozostałych czterech jednostkach metodą przeglądu ograniczonego do wybranych okresów lub cech zapisów księgowych.

- w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych, wymaganych art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b) uor (SO w Bielsku-Białej),
- nie określono sposobu, formy i częstotliwości dokonywania archiwizacji danych ujętych w ewidencji komputerowej, wymaganych art. 13 ust. 6 uor (SR w Końskich),
  - nie uaktualniono zakładowego planu kont o konta wykorzystywane w ewidencji księgowej, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a) uor (SO w Opolu i SR w Sopotcie),
  - przyjęto zasady ewidencjonowania kosztów wg daty dowodu księgowego, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 uor (SO w Nowym Sączu),
  - nie określono znaczenia stosowanych w ewidencji księgowej skrótów i kodów operacji, co było niezgodne z art. 23 ust. 2 pkt 3 uor (SO w Poznaniu).

Po kontroli wykonania budżetu państwa w 2008 r., NIK wniosowała o dostosowanie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości systemu finansowo-księgowego do wymogów określonych w ustawie o rachunkowości w części: 15/02 (SA w Warszawie), 15/09 (SA w Rzeszowie) i 15/10 (SA w Białymstoku). Kontrola wykonania ww. wniosków wykazała, że zostały one zrealizowane.

W celu oceny zgodności z zasadami rachunkowości i kontroli finansowej (badanie zgodności) oraz oceny rzetelności ksiąg rachunkowych (badanie wiarygodności), przeprowadzono w 24 jednostkach (SA w Katowicach i w Krakowie, wszystkie sądy okręgowe i rejonowe objęte kontrolą) badanie próby dowodów przy pomocy narzędzia informatycznego, z zastosowaniem metod statystycznych.

Doboru próby do badania statystycznego w 22 jednostkach dokonano metodą monetarną¹⁴, a w dwóch metodą losowania prostego (SR w Końskich i w Sopotcie). Łącznie wylosowano 3 125 dowodów księgowych (od 29 do 227 w poszczególnych jednostkach) dotyczących operacji finansowych na kwotę 63 926,4 tys. zł, które wraz z 885 dowodami dobranymi metodami niestatystycznymi na łączną kwotę 42 924,0 tys. zł¹⁵ stanowiły ok. 2,0% łącznej wartości wydatków zrealizowanych w części 15/00-Sądy powszechne. Dowody zostały zbadane pod kątem:

- poprawności formalnej oraz prawidłowości w działaniu kontroli i dekretacji,
- prawidłowości ewidencji transakcji w urządzeniach księgowych wpływającej na sprawozdawczość bieżącą i sprawozdania roczne.

¹⁴Prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem.

¹⁵Największe kwotowo pozycje wydatków oraz zapisów wybranych celowo na podstawie wyników przeglądu analitycznego.

Nieprawidłowości stwierdzono w 12 jednostkach. Dotyczyły one 565 dowodów na łączną kwotę 17 057,5 tys. zł. Poza opisanymi przy ocenie sprawozdawczości rocznej przypadkami nieujęcia zobowiązań w ewidencji księgowej SO w Warszawie oraz ujęcia zobowiązań dotyczących zdarzeń gospodarczych 2008 r. w ewidencji księgowej 2009 r. SR w Bartoszycach, nieprawidłowości polegały przede wszystkim na:

- ujmowaniu w ewidencji księgowej dowodów w innym okresie sprawozdawczym niż data zdarzenia gospodarczego, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 uor i miało wpływ na rzetelność miesięcznych sprawozdań budżetowych w SO w Opolu (87 dowodów na łączną kwotę 2 548,8 tys. zł), SR w Bartoszycach (12 dowodów na łączną kwotę 8,5 tys. zł) i SR w Stargardzie Szczecińskim (32 dowody na łączną kwotę 227,7 tys. zł),
- nieprawidłowym zakwalifikowaniu i ujęciu w ewidencji księgowej wydatków w SO w Poznaniu na łączną kwotę 636,7 tys. zł (dotyczy ośmiu dowodów), co miało również wpływ na wiarygodność miesięcznych sprawozdań Rb-28 za miesiące czerwiec, lipiec i sierpień,
- błędnym, tj. niezgodnym z art. 23 ust. 2 uor ujęciu w ewidencji księgowej danych identyfikacyjnych dowodów, tj. daty operacji gospodarczej (38 dowodów na łączną kwotę 393,7 tys. zł w SR w Świebodzinie, 13 dowodów na łączną kwotę 12 669,8 tys. zł w SO w Rzeszowie), daty dowodu na kwotę 48,8 tys. zł w SO w Rzeszowie oraz zamieszczeniu niewłaściwego opisu dowodu na kwotę 0,3 tys. zł w SR w Świebodzinie,
- niewskazaniu miesiąca księgowania na dowodzie księgowym lub błędnym jego wskazaniu (134 dowody na łączną kwotę 1 074,4 tys. zł - SR w Stargardzie Szczecińskim, 87 dowodów na łączną kwotę 2 548,8 tys. zł - SO w Opolu i jeden dowód na kwotę 63,4 tys. zł - SO w Bielsku-Białej) oraz braku bądź niepełnej dekretacji lub braku podpisu osoby za nią odpowiedzialnej (102 dowody na łączną kwotę 420,8 tys. zł - SR w Brodnicy, 69 dowodów na łączną kwotę 474,6 tys. zł - SO w Świdnicy, sześć dowodów na łączną kwotę 532,5 tys. zł - SO w Elblągu), co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 6 uor,
- niezamieszczeniu na dowodzie księgowym daty dokonania korekty oraz podpisu osoby dokonującej korekty (10 dowodów na łączną kwotę 1 666,5 tys. zł - SO w Elblągu), co było niezgodne z art. 22 ust. 3 uor,
- niezamieszczeniu w ewidencji księgowej daty wystawienia dowodu i/lub operacji gospodarczej (10 dowodów na łączną kwotę 691,9 tys. zł - SR w Bartoszycach, 21 na łączną kwotę 80,3 tys. zł - SR w Krasnymstawie), co było niezgodne z art. 23 ust. 2 pkt 1 uor.

Wskazuje to również, że funkcjonujący system księgowości nie zapewniał należytej kontroli kompletności zapisów.

Stwierdzono również błędy systematyczne polegające na nieujęciu w ewidencji księgowej daty dokonania operacji gospodarczej i/lub daty wystawienia dowodu (SO w: Opolu, Poznaniu, Świdnicy i Warszawie oraz SR w Brodnicy i SR dla Warszawy-Żoliborza), co było niezgodne z art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 uor. W przypadku SO w: Świdnicy i Warszawie oraz SR w Brodnicy i SR dla Warszawy-Żoliborza, przyczyną tego było niezapewnienie przez system kontroli kompletności wprowadzanych danych. W SO w Warszawie i w SO w Opolu w systemie brak było pola dla wprowadzania daty operacji gospodarczej. W SO w Poznaniu nie ewidencjonowano daty operacji gospodarczej, z powodu niedopatrzenia pracownika.

Stwierdzono również, że w SO w Warszawie oraz SR dla Warszawy-Żoliborza na wszystkich dowodach dekretacja była niepełna. Niezgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 1 pkt 6 uor brak było wskazania miesiąca ujęcia dowodu w księgach rachunkowych. Ponadto w SO w Warszawie dokonywano wprowadzenia do ewidencji księgowej dowodów przed ich akceptacją pod względem formalno-rachunkowym, co było niezgodne z art. 20 ust. 2 w zw. z art. 21 ust. 1 pkt 6 uor.

Po kontroli wykonania budżetu państwa w 2008 r., NIK wniosowała o prawidłowe dekretowanie i ewidencjonowanie wydatków budżetowych (SA w Warszawie i SA w Lublinie) oraz o dokonywanie korekt zapisów ewidencji księgowej w sposób określony w ustawie o rachunkowości (SA w Warszawie). Kontrola wykonania ww. wniosków wykazała, że w SA w Lublinie wniosek został zrealizowany, natomiast w SA w Warszawie pomimo podjętych działań w celu realizacji wniosków, stwierdzono jednostkowe nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli, zgodnie z przyjętą metodą badania:

- w zakresie wiarygodności ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej wydała opinię negatywną dla SO w Opolu, SR w: Bartoszycach, Końskich i Stargardzie Szczecińskim¹⁶, opinię pozytywną z zastrzeżeniami dla SO w Poznaniu, a pozostałym skontrolowanym sądom okręgowym i rejonowym wydała opinię pozytywną,
- w zakresie wiarygodności ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości rocznej wydała opinię pozytywną z zastrzeżeniami dla SO w: Lublinie, Poznaniu

---

¹⁶W wydanej ocenie uwzględniono, oprócz nieprawidłowości w zakresie terminowości ewidencjonowania zobowiązań, również niezgodność danych zawartych w miesięcznym sprawozdaniu Rb-27 za marzec 2009 r. z ewidencją księgową w zakresie należności na łączną kwotę 1 324, 6 tys. zł.

i Warszawie oraz SR w Bartoszycach, a pozostałym skontrolowanym sądom okręgowym i rejonowym wydała opinię pozytywną,

- w zakresie skuteczności systemu księgowości i kontroli finansowej wydała SO w: Bielsku-Białej, Elblągu, Opolu, Świdnicy i Warszawie oraz SR w: Bartoszycach, Brodnicy, Stargardzie Szczecińskim i Świebodzinie, opinię negatywną, SO w: Lublinie, Nowym Sączu, Poznaniu i Sopocie oraz SR w: Głogowie, Końskich, Krasnymstawie i dla Warszawy-Żoliborz opinię pozytywną z zastrzeżeniami, a pozostałym skontrolowanym sądom apelacyjnym i rejonowym opinię pozytywną.

W ocenie NIK, przedstawione wyżej wyniki badania świadczą o braku skutecznej kontroli wewnętrznej w tych jednostkach sądownictwa powszechnego, w których ujawnione zostały nieprawidłowości w organizacji systemu rachunkowości i ewidencji księgowej.

NIK pozytywnie oceniła sposób przeprowadzenia inwentaryzacji w 17 z 22 skontrolowanych jednostek sądownictwa powszechnego. Inwentaryzacje zostały przeprowadzone w terminach określonych w art. 26 ust. 3 uor, za wyjątkiem SO w Opolu, gdzie inwentaryzację zakończono w dniu 10 marca 2010 r., tj. 54 dni po terminie. Natomiast w SO w Bielsku-Białej nie przeprowadzono inwentaryzacji wartości niematerialnych i prawnych w drodze weryfikacji ich wartości, co było niezgodne z art. 26 ust. 1 pkt 3 uor. W myśl postanowień art. 18 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych¹⁷ (odfp) m.in. przeprowadzenie inwentaryzacji w sposób niezgodny z przepisami ustawy o rachunkowości jest naruszeniem dyscypliny finansów publicznych.

W dwóch sądach rejonowych, tj. w SR w Końskich i SR w Świebodzinie stwierdzono nieprawidłowości polegające odpowiednio na niesklasyfikowaniu bądź błędnym sklasyfikowaniu środków trwałych, co było niezgodne z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z 30 grudnia 1999 r. w sprawie klasyfikacji środków trwałych¹⁸.

Po kontroli wykonania budżetu państwa w 2008 r., NIK wnioskuje o powołanie składu komisji inwentaryzacyjnej zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami (SA w Lublinie). Kontrola wykonania ww. wniosku wykazała, że został on zrealizowany.

---

¹⁷Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.

¹⁸Dz. U. Nr 112, poz. 1317 ze zm.

Dochody budżetowe

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację dochodów budżetu państwa w części 15/00. W wyniku przeprowadzonego w sądach okręgowych i rejonowych szczegółowego badania dochodów w łącznej kwocie 3 734,1 tys. zł (0,2% dochodów ogółem) NIK stwierdziła, że były one przez objęte kontrolą jednostki sądownictwa powszechnego rzetelnie pobierane, ewidencjonowane oraz przekazywane na rachunek bieżący budżetu państwa, w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹⁹.

Dochody budżetowe zrealizowane w części 15/00 - Sądy powszechne w 2009 r. wyniosły 2 085 222,5 tys. zł, czyli 103,0% kwoty zaplanowanej i 102,5% dochodów wykonanych w roku 2008. Na wyższe wykonanie planowanych dochodów wpływ miała przede wszystkim wysoka realizacja dochodów z wpływów z różnych opłat (§ 069) oraz z grzywien, mandatów i kar od osób fizycznych (§ 057). Dochody te zostały zrealizowane odpowiednio na poziomie 101,9% i 103,1% planu. W 2009 r. dochody jednostek sądownictwa powszechnego realizowane były wyłącznie w dziale 755 - Wymiar sprawiedliwości, w rozdziale 75502 - Jednostki sądownictwa powszechnego.

Dochody z tytułu różnych opłat (§ 069) stanowiły 78,2% ogółu dochodów zrealizowanych przez sądownictwo powszechne w 2009 r. Dochody ujęte w § 057 obejmujące grzywny, mandaty oraz kary pieniężne wymierzane na podstawie ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy²⁰ stanowiły 16,0% ogółu dochodów sądownictwa.

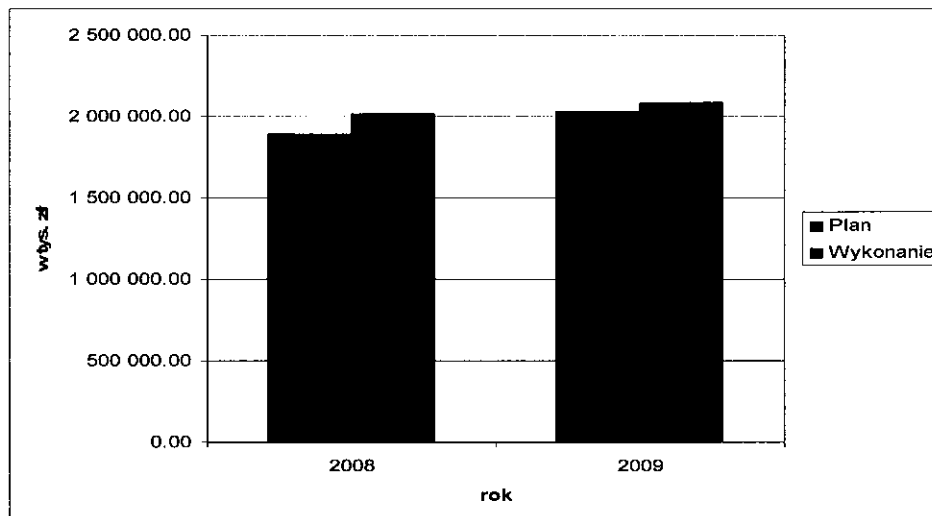
Zestawienie dochodów budżetowych w 2009 r. wg klasyfikacji budżetowej prezentują dane zawarte w załączniku nr 1 do informacji. Plan i realizację dochodów budżetu państwa w części 15/00 w latach 2008 - 2009 prezentuje wykres 1.

¹⁹Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm.

²⁰Dz. U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765 ze zm.

Wykres 1

Realizacja dochodów budżetu państwa w części 15/00 w latach 2008 - 2009

W części 15/00 na koniec 2009 r. należności pozostałe do zapłaty w porównaniu do stanu na koniec 2008 r. wzrosły o 39 498,7 tys. zł (o 6,0%) i wyniosły 702 375,1 tys. zł. Zawarte w tej kwocie zaległości zwiększyły się o 45 647,8 tys. zł (o 9,5%) i wyniosły 528 591,6 tys. zł²¹. Przyczyną wzrostu należności było głównie nieuregulowanie przez dłużnika zasądzonej w SR Gdańsk-Południe na rzecz Skarbu Państwa kwoty w wysokości 17 996,8 tys. zł²², co oprócz niewyegzekwowanej kary umownej od Polimex-Mostostal S.A.²³ skutkowało wzrostem zaległości. Jako główną przyczynę wysokiego poziomu należności i zaległości w 2009 r., dysponent główny części 15/00 wskazywał złą sytuację materialną dłużników oraz uchylanie się dłużników od obowiązku uiszczania grzywien, kar i opłat sądowych. W celu poprawy ściągальności należności dysponent główny części 15/00 podejmował działania polegające m.in. na informowaniu prezesów i dyrektorów sądów o konieczności monitorowania przebiegu wykonania dochodów, pod kątem poprawy egzekucji należności budżetowych, w tym w szczególności z tytułu należności sądowych, grzywien i kar.

²¹ Kwota należności i zaległości po uwzględnieniu korekty sprawozdania zbiorczego Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetu państwa dokonanej 23 kwietnia 2010 r.

²² Sprawę przekazano Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, która prowadzi postępowanie w tej sprawie.

²³ Kara umowna w wysokości 16 871,8 tys. zł została naliczona Polimex-Mostostal S.A. przez SO w Warszawie w 2008 r. Podstawą jej naliczenia było 270 dni zwłoki w realizacji adaptacji budynku sądów rejonowych dla Warszawy Pragi Północ i Pragi Południe. W dniu 30 listopada 2009 r. w imieniu Skarbu Państwa Prezes SO w Warszawie wniósł pozew przeciwko spółce Polimex-Mostostal S.A. do SO w Warszawie. Do 22 marca 2010 r. Prokuratura Generalna Skarbu Państwa nie otrzymała zawiadomienia o terminie rozprawy.

W wyniku przeprowadzonego w sądach okręgowych i rejonowych szczegółowego badania należności w łącznej kwocie 3 176,4 tys. zł, NIK, stwierdziła nieprawidłowości i uchybienia w ich dochodzeniu od dłużników polegające m.in. na:

- opóźnieniach w kierowaniu do egzekucji komorniczej 36 należności na łączną kwotę 885,3 tys. zł (SR w Bartoszycach²⁴ i SR dla Warszawy-Żoliborza²⁵),
- wezwaniu do zapłaty po terminie 30 dni od uprawomocnienia się orzeczeń, określonym w art. 44 i art. 206 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy²⁶ (SO w Szczecinie - opóźnienia dotyczące 20 zaległości na łączną kwotę 6,6 tys. zł, SR w Bartoszycach - opóźnienia dotyczące 32 zaległości na łączną kwotę 76,6 tys. zł i SR w Stargardzie Szczecińskim - opóźnienia dotyczące dwóch zaległości na łączną kwotę 2,4 tys. zł),
- niewysłaniu wezwania do zapłaty (SO w Warszawie) w związku z nieuregulowaniem 27 należności na łączną kwotę 80,5 tys. zł, których termin zapłaty minął²⁷, co stanowi naruszenie dyscypliny określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 odfp,
- dopuszczeniu do przedawnienia orzeczonych należności sądowych na łączną kwotę 21,0 tys. zł (w zakresie grzywien, opłat i kosztów sądowych) (SR dla Warszawy-Żoliborza), co stanowi naruszenie dyscypliny określone w art. 5 ust. 1 pkt 3 odfp,
- nienaliczeniu należnych odsetek na łączną kwotę 0,4 tys. zł od trzech nieuregulowanych należności (SO w Warszawie),
- nieterminowym przypisywaniu należności²⁸ (SO w Świdnicy, SR w Bartoszycach i SR dla Warszawy-Żoliborza).

²⁴Sprawy kierowano do egzekucji komorniczej po upływie co najmniej miesiąca po upływie terminu wyznaczonego w wezwaniu do zapłaty.

²⁵Sprawy kierowano do egzekucji komorniczej w terminie od 11 do 221 dni po upływie terminu wyznaczonego w wezwaniu do zapłaty, co było niezgodnie z § 13 ust. 4 Instrukcji Sądu Rejonowego dla Warszawy-Żoliborza w Warszawie z dnia 28 marca 2007 r. w sprawie należności sądowych, zgodnie z którym niezwłocznie kieruje się do komornika sądowego polecenie egzekucyjne w przypadku, gdy dłużnik w określonym terminie nie uiścił należności.

²⁶Dz. U. Nr 90, poz. 557 ze zm.

²⁷W myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.), jeżeli należność nie zostanie zapłacona w terminie określonym w decyzji lub wynikającym z przepisu prawa, wierzyciel wysyła do zobowiązanego upomnienie, z zagrożeniem wszczęcia egzekucji po upływie siedmiu dni od dnia doręczenia upomnienia.

²⁸Przypisów należności dokonywano w terminie powyżej 14 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, tj. niezgodnie z § 357 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. Nr 38, poz. 249 ze zm.).

Wydatki budżetowe

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia z punktu widzenia kryteriów legalności, celowości, rzetelności i gospodarności wydatkowanie środków budżetowych w części 15/00 - Sądy powszechne. Powyższa ocena wynika z ustaleń kontroli dotyczących wydatków bieżących jednostek sądownictwa powszechnego, na wynagrodzenia oraz na zakupy towarów i usług, a także wydatków majątkowych.

Zasilanie rachunków bankowych dysponentów podległych Ministrowi Sprawiedliwości (dysponentów budżetu sądów na obszarze apelacji) odbywało się na podstawie zapotrzebowań na środki budżetowe przekazywanych do Ministerstwa Finansów. Zapotrzebowania dysponent części 15/00 sporządzał na podstawie rocznego harmonogramu realizacji wydatków (po korektach).

Stany rachunków dysponentów podległych, na koniec każdego miesiąca 2009 r. stanowiły od 0,6% do 7,4% zgłoszonego zapotrzebowania w danym miesiącu (po korekcie) równającego się otrzymanym środkom z Ministerstwa Finansów. Tym samym sformułowany po kontroli wykonania budżetu państwa w 2008 r. w części 15/00 - Sądy powszechne oraz w części 15/01 - Ministerstwo Sprawiedliwości wniosek pokontrolny²⁹ dotyczący kontynuowania przez Ministerstwo Sprawiedliwości działań eliminujących utrzymywanie nadwyżki środków na rachunkach bankowych podległych dysponentów, został zrealizowany.

Ogółem w 2009 r. rachunki 11 apelacji zostały zasilone kwotą 5 358 091,7 tys. zł, co stanowiło 99,9% planu po zmianach. Minister Finansów nie przekazał kwoty 797,4 tys. zł. Spowodowane to było m.in. odstąpieniem od planowanej, na kwotę 786,0 tys. zł realizacji projektu „Zwiększenie efektywności realizacji zadań przez jednostki wymiaru sprawiedliwości”, zadanie 6. „Implementacja międzynarodowych standardów wykonywania orzeczeń” ze względu na zakwestionowanie zasadności realizacji tego projektu przez Instytucję Zarządzającą.

Dysponenci podlegli Ministrowi Sprawiedliwości zwrócili na centralny rachunek budżetu państwa środki pozostające po zakończeniu roku budżetowego w kwocie 7 675,2 tys. zł. Zwrotów dokonano w terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa.

---

²⁹Wystąpienie pokontrolne z dnia 29 kwietnia 2009 r. (znak P/08/007/KAP, KAP-410-08-3/08).

Wydatki budżetowe części 15/00 określone pierwotnie w kwocie 5 701 260,0 tys. zł, zostały zmniejszone, w wyniku nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2009, do kwoty 5 356 819,0 tys. zł, tj. o 6,0%. Zmniejszenie było efektem wdrożonej w części 15/00, od lutego 2009 r., decyzji Rady Ministrów o czasowym ograniczeniu wydatków budżetu państwa i dotyczyło wydatków na:

- budowlane zadania inwestycyjne (zrezygnowano z realizacji 28 i ograniczono realizację 22 inwestycyjnych zadań budowlanych),
- zakupy inwestycyjne dotyczące m.in. zadań informatycznych i środków transportu,
- bieżące funkcjonowanie jednostek organizacyjnych (w tym m.in. na zakup materiałów biurowych i wyposażenia, usługi remontowe, podróże służbowe, opłaty telekomunikacyjne).

Minister Sprawiedliwości poinformował Prezesa Rady Ministrów³⁰, że ograniczenie planowanych wydatków, chociaż bezpośrednio nie dotyczą postępowań sądowych, to utrudniają funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości.

Wydatki budżetowe w części 15/00 wyniosły 5 350 416,6 tys. zł i były o 0,2% niższe od planu po zmianach. W poszczególnych apelacjach wskaźnik realizacji planu wydatków ukształtował się od 99,6% (w apelacjach: białostockiej i poznańskiej) do 99,9% (w apelacjach apelacjach: krakowskiej, łódzkiej i wrocławskiej).

Największy udział w wydatkach ogółem miały wydatki w dziale 755 - Wymiar sprawiedliwości, które wyniosły 5 001 138,6 tys. zł, co stanowiło 96,9 % wydatków ogółem w części 15/00.

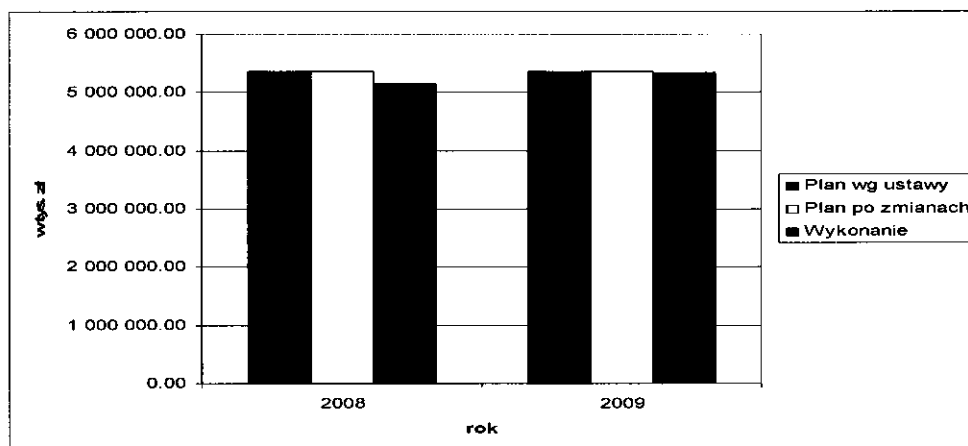
Najwyższa Izba Kontroli nie stwierdziła w części 15/00 przekroczeń limitów wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej.

Dane o wydatkach budżetowych w 2009 r. przedstawiono w załączniku nr 2 do informacji. Realizację wydatków (w porównaniu do planu wg ustawy budżetowej i planu po zmianach) w części 15/00 w latach 2008 - 2009 prezentuje wykres 2.

³⁰Pismo z 30 stycznia 2009 r., znak: DB III 311-40/09.

Wykres 2

Realizacja wydatków w części 15/00 w latach 2008 - 2009

W budżecie części 15/00 (po zmianach) zaplanowano na wydatki bieżące jednostek budżetowych kwotę 4 744 217,5 tys. zł. Zrealizowano wydatki w kwocie 4 736 810,7 tys. zł, tj. 99,8% planu po zmianach oraz 107,3% wydatków wykonanych w 2008 r., w tym:

- na wynagrodzenia wraz z pochodnymi - 3 448 833,9 tys. zł (99,9% planu po zmianach),
- na zakup towarów i usług³¹ w kwocie 668 826,4 tys. zł (99,8% planu po zmianach).

Przeciętne zatrudnienie w części 15/00 - Sądy powszechne w roku 2009 r. wyniosło 50 332 osoby i było niższe od planowanego o 2 045 osób, tj. o 4,1%. W odniesieniu do 2008 r. zatrudnienie wzrosło o 378 osób, tj. o 0,8%.

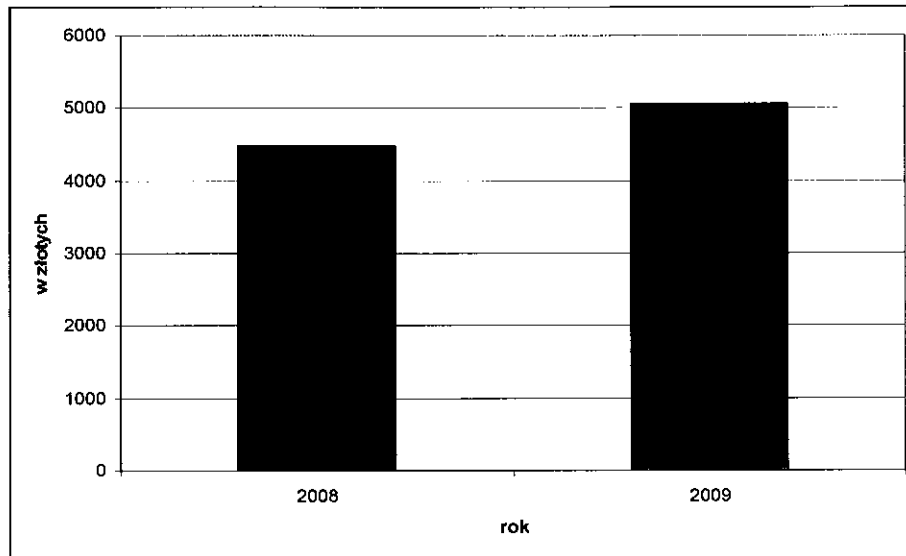
Łączne wydatki na wynagrodzenia (bez pochodnych) w części 15/00 wyniosły 3 085 622,7 tys. zł i stanowiły 99,9% wielkości planowanej po zmianach. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (wraz z wypłatami dodatkowego wynagrodzenia rocznego) przypadające na jeden etat w 2009 r. wyniosło 5 067,00 zł i w porównaniu do roku ubiegłego było wyższe o 12,9%. Tak znaczny wzrost przeciętnego wynagrodzenia w stosunku do 2008 r. spowodowany był wzrostem kwot bazowych i mnożników wynagrodzenia zasadniczego dla pracowników zatrudnionych w jednostkach sądownictwa.

Dane o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w 2009 r. przedstawiono w załączniku nr 3 do informacji. Średnie wynagrodzenie w części 15/00 w latach 2008 - 2009 prezentuje wykres 3.

³¹ §§ 421-430, 434-440, 474, 475.

Wykres 3

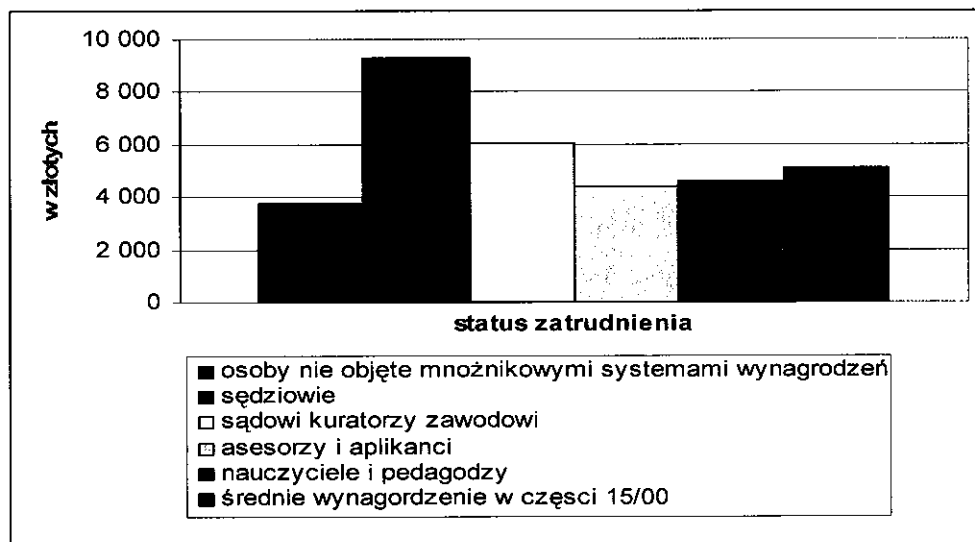
Średnie miesięczne wynagrodzenie w części 15/00 w latach 2008 - 2009

Średnie wynagrodzenie w części 15/00 według statusów zatrudnienia i ogółem w 2009 r. prezentuje wykres 4.

Wykres 4

Średnie wynagrodzenie w części 15/00 według statusów zatrudnienia i ogółem w 2009 r.

Kontrolą objęto wydatki na kwotę 151 269,3 tys. zł, tj. 3,0% wszystkich poniesionych wydatków w części 15/00. Kontrola prawidłowości realizacji przez sądy okręgowe i rejonowe wydatków wykazała, że poza nielicznymi przypadkami dokonano ich na zasadach określonych w art. 35 ust. 3 ufp, tj. w sposób celowy i oszczędny oraz z zachowaniem przepisów pzp.

Nieprawidłowości przy dokonywaniu wydatków NIK stwierdziła w SO: w Opolu, Poznaniu i Warszawie oraz w SR: w Świebodzinie i Brodnicy. I tak, np.:

- w SO w Opolu wydatkowano kwotę 26,8 tys. zł na opracowanie pn. *Analiza zużycia energii elektrycznej w budynkach Sądu*, którego wyniki i zalecenia dotyczące oszczędności zużycia energii, do dnia zakończenia kontroli NIK (tj. przez 147 dni od dnia odbioru tego opracowania), nie zostały wykorzystane w Sądzie oraz nie zostały przedstawione podległym sądom rejonowym okręgu opolskiego,
- w SO w Opolu stwierdzono, że w celu ominięcia obowiązku stosowania przepisów pzp dokonano podziału zamówienia na dostawę artykułów papierniczych i materiałów biurowych o łącznej wartości powyżej 14 tys. euro na trzy odrębne dostawy o wartości poniżej 14 tys. euro każda. Takiego podziału zamówienia dokonano również na dostawę chemii gospodarczej, dzieląc go na dwie odrębne dostawy. Było to niezgodne z art. 32 ust. 2 pzp i stanowi naruszenie dyscypliny określone w art. 17 ust. 1 pkt 1 odp. W 2009 r. na zakupy ww. artykułów wydatkowano 289,1 tys. zł,
- w SO w Opolu stwierdzono potwierdzenie montażu dostarczonych mebli (dotyczy czterech faktur: z grudnia 2007 r. oraz stycznia, marca i listopada 2008 r. za dostawę mebli wraz z montażem na łączną kwotę 2 940,0 tys. zł), który faktycznie został wykonany w terminie późniejszym, tj. w marcu 2009 r.,
- w SO w Warszawie w związku z uniemożliwieniem pracownikom odebrania dnia za świadczenie pracy w dniu wolnym, od nieterminowo wypłaconego im ekwiwalentu zapłacono odsetki w łącznej wysokości 37,4 tys. zł, co stanowi naruszenie dyscypliny określone w art. 16 ust. 1 odp. Zapłacono również odsetki w wysokości 1,1 tys. zł za nieterminowe uregulowanie innych od ww. zobowiązań,
- w SO w Poznaniu dokonano wydatków w łącznej kwocie 361,0 tys. zł przekraczając zakres upoważnienia do ich dokonania, tj. przed zmianą planu wydatków o ww. wydatki, co stanowi naruszenie dyscypliny określone w art. 11 ust. 1 odp,
- w SR w Świebodzinie udzielono zamówienia publicznego z wolnej ręki na świadczenie usług telefonii stacjonarnej o wartości 34,0 tys. zł pomimo braku wystąpienia ustawowych przesłanek uzasadniających zastosowanie tego trybu. Stwierdzono również, że na siedem zbadanych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w czterech postępowaniach, żadna z osób biorących w nich udział ze strony zamawiającego i w jednym - trzy osoby (na pięć biorących udział w postępowaniu) - nie złożyły oświadczeń wymaganych art. 17 ust. 2 pzp. Niezłożenie ww. oświadczeń stanowi naruszenie dyscypliny określone w art. 17 ust. 4 odp,

- w SR w Brodnicy w dwóch przypadkach wystąpiły ponad pięciomiesięczne opóźnienia w realizacji przez Sąd zobowiązań na łączną kwotę 1,1 tys. zł w stosunku do biegłych, którym przyznano wynagrodzenia za wykonaną pracę.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przez dysponenta części 15/00 wydatków majątkowych, pomimo jednego przypadku ich zakwalifikowania do grupy wydatków bieżących. Wydatki majątkowe w 2009 r. wyniosły 271 294,8 tys. zł (tj. 99,9% planu po zmianach), w tym na inwestycje budowlane (§ 6050) wydatkowano łącznie 228 819,70 tys. zł.

W 2009 r. realizowano 34 zadania budownictwa inwestycyjnego, polegających na budowie, rozbudowie, modernizacji i adaptacji. Środki budżetowe zostały głównie przeznaczone na kontynuację rozpoczętych robót ze szczególnym uwzględnieniem zadań kończonych. W 2009 r. zakończono 14 zadań inwestycyjnych³² w wyniku czego uzyskano przyrost powierzchni 45 692 m² i zmodernizowano 5 699 m² powierzchni istniejącej bazy lokalowej. Realizowano również 20 zadań inwestycyjnych planowanych do zakończenia w 2010 r. i po 2010 r. W 2009 r. zakończono opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla dziewięciu zadań, a dla 16 ww. dokumentacja była w trakcie opracowywania.

W 2009 r. zakupy inwestycyjne zrealizowano za kwotę 42 475,1 tys. zł, w tym m.in. na:

- zakupy informatyczne 27 489,0 tys. zł,
- wykup nieruchomości 3 141,0 tys. zł (druga rata za wykup budynku dla SR w Wejherowie),
- urządzenia i systemy zabezpieczająco-ochronne 2 866,0 tys. zł,
- urządzenia techniki biurowej 2 762,0 tys. zł,
- urządzenia gospodarczo-eksploatacyjne 2 701,0 tys. zł.

W SO w Poznaniu stwierdzono, że w celu ominięcia czasowego ograniczenia wydatków na zakupy inwestycyjne, wydatki te w łącznej kwocie 345,0 tys. zł zaklasyfikowano do wydatków bieżących, a następnie, po zwiększeniu planu wydatków majątkowych przez dysponenta głównego części 15/00 na ww. zakupy, dokonano ich przeklasyfikowania.

---

³²Zakończone zadania inwestycyjne dotyczyły: budowy budynków SR w Płońsku, SO w Katowicach, SR we Włoszczowie i SR w Grójcu; rozbudowy, modernizacji bądź adaptacji budynków SR w Pułtusk, SR w Jaworznie, SR w Ostródzie, SR w Świebodzinie, SR w Opatowie, SR w Pajęcznie, SR w Augustowie, SR w Garwolinie i SR w Koszalinie; dobudowy szybu windowego z montażem dźwigu osobowego do budynku SO w Gorzowie Wielkopolskim.

Po kontroli wykonania budżetu państwa w 2008 r., NIK wniosowała m.in. o określenie przedmiotu zamówienia na wykonanie robót budowlanych na podstawie dokumentacji projektowej oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót (SA w Szczecinie). Kontrola wykonania ww. wniosku wykazała, że został on zrealizowany.

Zobowiązania ogółem na koniec 2009 r. w części 15 wyniosły 290 239,3 tys. zł³³ i w porównaniu do stanu na koniec 2008 r. były niższe o 20,4%. Dotyczyły one głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2009 r. wraz z pochodnymi oraz płatności związanych z bieżącym funkcjonowaniem jednostek organizacyjnych. Zobowiązania wymagalne na koniec 2009 r. wyniosły 270,5 tys. zł, i były o 94,9% niższe od zobowiązań wymagalnych na koniec 2008 r. (5 329,8 tys. zł)³⁴. NIK ocenia pozytywnie istotne zmniejszenie zobowiązań wymagalnych w 2009 r., zwłaszcza że w 98,3% (266,0 tys. zł) były to zobowiązania Skarbu Państwa powstałe w związku z zasądzonymi odszkodowaniami na rzecz osób fizycznych. Pozostałe zobowiązania wymagalne stanowiły nieuregulowane zobowiązania z tytułu wypłaty wynagrodzeń bezosobowych (869,66 zł) i kosztów postępowań sądowych (3 209,54 zł) w apelacji poznańskiej oraz z tytułu zakupu usług zdrowotnych - 377,00 zł w apelacji warszawskiej.

Wydatki w układzie zadaniowym

Dysponent części 15/00, zgodnie z art. 124 pkt 9 ufp, dołączył do projektu ustawy budżetowej zestawienie obejmujące trzy zadania budżetowe (w tym sześć podzadań) wraz z opisem celów, mierników wykonania oraz kosztów ich realizacji. Na realizację tych zadań zaplanowano wydatki w wysokości 5 701 260,0 tys. zł³⁵.

Dysponent główny, zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów z 14 stycznia 2009 r.³⁶, dokonywał korekt wydatków w układzie zadaniowym w związku ze zmianami planu wydatków w układzie tradycyjnym. Tym samym wniosek po kontroli wykonania budżetu państwa w 2008 r. w części 15 - Sądy powszechne oraz w części 15/01 - Ministerstwo Sprawiedliwości, dotyczący bieżącego dostosowywania przez Ministerstwo Sprawiedliwości planu wydatków w układzie zadaniowym do zmian w planie wydatków dokonywanych w budżecie tradycyjnym, został zrealizowany.

---

³³Kwota zobowiązań po uwzględnieniu korekty sprawozdania zbiorczego Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa dokonanej w dniu 22 kwietnia 2010 r.

³⁴Kwota zobowiązań po uwzględnieniu korekty sprawozdania zbiorczego Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa dokonanej w dniu 22 kwietnia 2010 r.

³⁵Po korekcie w dniu 17 lutego 2009 r.

³⁶Wytyczne w sprawie aktualizacji uzasadnienia do ustawy budżetowej 2009 r. w układzie zadaniowym stanowiące załącznik nr 1 do pisma Ministra Finansów z dnia 14 stycznia 2009 r.

W celu zbadania stopnia osiągnięcia zaplanowanych na 2009 r. rezultatów, kontrolą objęto podzadanie nr 18.1.1. o nazwie „Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy powszechne”, którego celem była ochrona praw i wolności obywateli w ramach prowadzonych postępowań sądowych. NIK zwraca uwagę, że takie określenie celu podzadania jest adekwatne raczej do poziomu zadania. Celem podzadania mogłoby być np. sprawne i skuteczne prowadzenie postępowań sądowych. Do tak sformułowanego celu właściwym jest, przyjęty dla tego podzadania, miernik tj. wskaźnik opanowania wpływu (liczba spraw załatwionych do liczby spraw wpływających). Jego wysokość założono w 2009 r. na poziomie 98,5%. Ustalono, iż miernik został osiągnięty na poziomie 101,6%³⁷, przez co cel podzadania został zrealizowany. Wydatki na realizację podzadania wyniosły 5 067 650 tys. zł (99,9%). W ocenie NIK, określony przez dysponenta głównego miernik dla badanego podzadania był zgodny ze standardami określonymi w uzasadnieniu do ustawy budżetowej na rok 2009 w układzie zadaniowym, a treść podzadania odzwierciedlała priorytety działalności dysponenta części 15/00.

Z ustaleń kontroli wynika, że w Ministerstwie Sprawiedliwości nie zdefiniowano działań³⁸ wchodzących w skład objętego kontrolą podzadania. Nie było zatem możliwości określenia składających się na podzadanie kosztów poszczególnych działań oraz mierników rzeczowych, które powinny zostać osiągnięte w wyniku ich realizacji. Podstawą do określenia wydatków na realizację podzadania było przyporządkowanie mu określonych grup wydatków w układzie paragrafowym. Według złożonych wyjaśnień, działań w układzie zadaniowym budżetu części 15/00 na 2009 r. nie wyodrębniono, gdyż w procedurach planowania takiego obowiązku nie określono. Obowiązek wyodrębnienia działań określono wprost dopiero do planowania budżetu zadaniowego na 2010 r. NIK zwraca uwagę, że realizacja tego obowiązku przyniesie efekty, jeżeli dla każdego działania zostanie określony rzeczywisty koszt jego realizacji oraz miernik, za pomocą którego możliwe będzie bieżące monitorowanie i rozliczanie wykonawców. Pozwoli to na precyzyjne określenie i analizę kosztów zadań i podzadań, a także mierników ich realizacji.

³⁷ Realizacja miernika na poziomie powyżej 100% świadczy, że sukcesywnie załatwiane są również sprawy zaległe z poprzednich okresów.

³⁸ Z załącznika nr 63 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 maja 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na 2009 r. (DZ. U. Nr 87, poz. 537) wynika, że w celu uniknięcia nadmiernej szczegółowości podzadań i osiągnięcia odpowiedniej przejrzystości budżetu zadaniowego, tworzy się najniższy szczebel klasyfikacji zadaniowej - działania. Obejmować one będą wszystkie ważniejsze elementy procesu osiągania celów podzadania oraz celów szczegółowych zadań.

Inne ustalenia kontroli

Realizując określony w art. 153 ust. 2 ufp obowiązek nadzoru i kontroli nad realizacją budżetu części 15/00 przez podległe jednostki, dysponent główny dokonywał kwartalnych analiz i ocen przebiegu realizacji dochodów i wydatków budżetowych oraz zadań finansowanych z budżetu państwa, w tym problematyki należności sądowych i zaległości budżetowych (głównie z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od ludności oraz wpływów z różnych opłat) i zobowiązań wymagalnych. W ramach sprawowanego nadzoru dysponent główny zrealizował sześć kontroli w sądach, których przedmiotem była prawidłowość prowadzenia gospodarki finansowej. Ponadto dysponent główny przeprowadzał wizytacje inwestycji realizowanych przez podległych dysponentów.

W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2008 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2008 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego³⁹, w części 15/00 zaplanowano realizację dwóch zadań na które przeznaczono łączną kwotę 2 596,8 tys. zł.

Środki w kwocie 2 596,7 tys. zł, tj. 99,9% planu, wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem i w terminie określonym w ww. rozporządzeniu na następujące zadania:

- dostawa, instalacja i uruchomienie zestawów do wizyjnej fonicznej rejestracji rozpraw sądowych pozwalających na przeprowadzenie wideokonferencji,
- oprogramowanie wraz z opieką serwisową z/OS dla IBM zSeries.

---

³⁹ Dz. U. Nr 224, poz. 1478.

4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

Protokoły

Jednostki organizacyjne NIK przeprowadziły 34 kontrole. Protokoły kontroli Ministerstwa Sprawiedliwości oraz 11 sądów apelacyjnych, 12 sądów okręgowych i 10 sądów rejonowych podpisano bez zastrzeżeń.

W czterech skontrolowanych jednostkach zorganizowano, na podstawie art. 58 ustawy o NIK narady pokontrolne, podczas których omówiono nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli i wnioski wynikające z ustaleń kontroli.

Wystąpienia pokontrolne

Wystąpienia pokontrolne skierowano do Ministra Sprawiedliwości, Prezesów bądź Dyrektorów sądów: apelacyjnych, okręgowych i rejonowych oraz Kierownika Finansowego Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim. Do wystąpień pokontrolnych skierowanych do Dyrektora Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu i Prezesa Sądu Okręgowego w Olsztynie złożone zostały zastrzeżenia, które zostały rozpatrzone w następujący sposób:

- Uchwałą z dnia 13 maja 2010 r. zgłoszone przez Dyrektora Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu zastrzeżenia do uwagi dotyczącej przesyłania skorygowanych sprawozdań w terminach innych niż podane w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴⁰ Komisja Odwoławcza uwzględniła, natomiast zastrzeżenia do oceny wykonania budżetu w Sądzie oraz uwag dotyczących nadzoru Sądu nad podległymi jednostkami w zakresie weryfikacji danych zawartych w sprawozdaniach jednostkowych zostały oddalone przez Komisję.
- Uchwałą z dnia 27 kwietnia 2010 r., zgłoszone przez Prezesa Sądu Okręgowego w Olsztynie zastrzeżenie do oceny wykonania budżetu w Sądzie, Komisja Odwoławcza oddaliła w całości.

W wystąpieniach pokontrolnych NIK sformułowała 86 wniosków. Do dnia podpisania niniejszej informacji do NIK nie wpłynęły odpowiedzi na wystąpienia pokontrolne skierowane do Dyrektora Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu i Prezesa Sądu Okręgowego w Olsztynie. Kierownicy pozostałych jednostek objętych kontrolą poinformowali o realizacji 80 wniosków pokontrolnych, z których 56 zostało zrealizowanych, a 24 było w trakcie realizacji.

---

⁴⁰Dz. U. Nr 115, poz. 781 ze zm.

Finansowe rezultaty kontroli

Na finansowe rezultaty kontroli złożyły się nieprawidłowości w kwocie ogółem 1 164,5 tys. zł, z tego:

- uszczuplenia środków w łącznej kwocie 21,4 tys. zł, z tego:
  - 21,0 tys. zł - dopuszczenie do przedawnienia orzeczonych należności sądowych, SR dla Warszawy-Żoliborza (str. 17),
  - 0,4 tys. zł - nienaliczone odsetki od trzech nieuregulowanych należności, SO w Warszawie (str. 17).
- kwoty wydatkowane z naruszeniem prawa w łącznej kwocie 1 029,1 tys. zł, z tego:
  - 361,0 tys. zł - dokonanie wydatków z przekroczeniem zakresu upoważnienia do ich dokonania, tj. przed zmianą planu wydatków o ww. wydatki, SO w Poznaniu (str. 22),
  - 345,0 tys. zł - zakwalifikowanie wydatków majątkowych do wydatków bieżących w celu omięcia czasowego ograniczeniu wydatków na zakupy inwestycyjne, które następnie - po zwiększeniu planu wydatków majątkowych, przeklasyfikowano do tych wydatków, SO w Poznaniu (str. 23),
  - 289,1 tys. zł - podzielenie zamówienia publicznego w celu omięcia przepisów ustawy w SO w Opolu (str. 22),
  - 34,0 tys. zł - udzielenie zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki mimo braku ustawowych przesłanek uzasadniających zastosowanie tego trybu w SR w Świebodzinie (str. 22).
- kwoty wydatkowane w następstwie działań stanowiących naruszenie prawa w łącznej kwocie 38,5 tys. zł dotyczące zapłaconych odsetek (37,4 tys. zł) od nieterminowo wypłaconego pracownikom ekwiwalentu i nieterminowo zapłaconych faktur (1,1 tys. zł), SO w Warszawie (str. 22).
- sprawozdawcze skutki nieprawidłowości w łącznej kwocie 75,5 tys. zł, z tego:
  - 55,2 tys. zł - nieprawidłowo pomniejszono zobowiązania wymagalne w skorygowanym łącznym rocznym sprawozdaniu Rb-28 i kwartalnym Rb-Z apelacji białostockiej, bez weryfikacji poprawności skorygowanych sprawozdań SO w Białymstoku (str. 8),
  - 20,3 tys. zł - ujęto zobowiązania dotyczące zdarzeń gospodarczych 2008 r. w ewidencji księgowej 2009 r. SR w Bartoszycach (str. 7 - 8).

Stwierdzono siedem przypadków naruszenia dyscypliny finansów publicznych (szczegółowy opis na str. 14 - SO w Bielsku-Białej, str. 17 - SO w Warszawie i SR dla Warszawy - Żoliborza, str. 22 - SO w: Opolu, Poznaniu i Warszawie, SR w Świebodzinie).

5. Załączniki

Załącznik nr 1

Dochody budżetowe

L.p.	Wyszczególnienie	2008	2009		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa*	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem część 15 z tego:	2 034 281,1	2 019 361,0	2 085 222,5	102,5	103,0
1.	Dział 755 Wymiar sprawiedliwości	2 034 281,1	2 019 361,0	2 085 222,5	102,5	103,0
1.1.	Rozdział 75502 Jednostki sądownictwa powszechnego	2 034 281,1	2 019 361,0	2 085 222,5	102,5	103,0
1.1.1.	§ 0570 Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych	344 032,8	323 104,0	333 130,9	96,8	103,1
1.1.2.	§ 0580 Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	786,2	4,0	3 128,0	397,9	78 199,7
1.1.3.	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	1 574 910,8	1 598 812,0	1 629 768,3	103,5	101,9
1.1.4.	§ 0700 Wpływy ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych	27 143,4	25 993,0	29 931,0	110,3	115,2
1.1.5.	§ 0750 Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa...	2 101,3	1 903,0	2 475,3	117,8	130,1
1.1.6.	§ 0830 Wpływy z usług	63 302,0	59 016,0	68 204,2	107,7	115,6
1.1.7.	§ 0840 Wpływy ze sprzedaży wyrobów	6,3	0,0	4,7	73,9	
1.1.8.	§ 0870 Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	216,5	47,0	137,5	63,5	292,5
1.1.9.	§ 0920 Pozostałe odsetki	5 014,9	1 674,0	2 771,2	55,3	165,5
1.1.10.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	16 458,1	8 808,0	15 665,5	95,2	177,9
1.1.11.	§ 2380 Wpływy do budżetu części zysku gospodarstwa pomocniczego	7,2	0,0	4,4	62,0	-
1.1.12.	§ 2400 Wpływy do budżetu nadwyżki dochodów własnych lub środków obrotowych	1,6	0,0	1,5	95,8	-

* Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2009 (Dz. U. Nr 128, poz. 1057).

Załącznik nr 2

Wydatki budżetowe

L.p.	Wyszczególnienie	2008		2009		6:3	6:4	6:5	
		Wykonanie*	Ustawa**	Budżet po zmianach	Wykonanie				%%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
	Ogółem część 15, z tego:	5 159 458,2	5 356 819,0	5 358 889,1	5 350 416,6	103,7	99,9	99,8	
1.	Dział 753 Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	128 354,1	155 562,0	155 562,0	154 967,9	120,7	99,6	99,6	
1.1.	Rozdział 75312 Uposażenia sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne, z tego:	128 354,1	155 562,0	155 562,0	154 967,9	120,7	99,6	99,6	
1.1.1.	§ 3110 Świadczenia społeczne	128 354,1	155 562,0	155 562,0	154 967,9	120,7	99,6	99,6	
2.	Dział 755 Wymiar sprawiedliwości	5 001 138,5	5 168 871,0	5 169 038,8	5 161 656,9	103,2	99,9	99,9	
2.1.	Rozdział 75502 Jednostki sądownictwa powszechnego, w tym:	4 966 765,4	5 116 509,0	5 111 405,8	5 105 583,8	102,8	99,8	99,9	
2.1.1.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 616 802,4	1 867 216,0	1 820 032,2	1 818 846,0	112,5	97,4	99,9	
2.1.2.	§ 4030 Wynagrodzenia osobowe sędziów i prokuratorów oraz asesorów i aplikantów	839 989,3	1 068 529,0	1 045 326,0	1 044 773,8	124,4	97,8	99,9	
2.2.	Rozdział 75595 Pozostała działalność, w tym:	34 373,2	52 362,0	57 633,0	56 073,1	163,1	107,1	97,3	
2.2.1.	§ 4590 Kary i odszkodowania wypłacone na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	34 360,8	52 362,0	57 603,9	56 044,1	163,1	107,0	97,3	
3.	Dział 801 Oświata i wychowanie	29 965,4	32 386,0	34 288,3	33 791,7	112,8	104,3	98,6	
3.1.	Rozdział 80144 Inne formy kształcenia osobno niewymienione, w tym:	29 965,4	32 386,0	34 288,3	33 791,7	112,8	104,3	98,6	
3.1.1.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	22 820,0	24 354,0	25 951,4	25 694,1	112,6	105,5	99,0	
3.1.2.	§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	3 437,1	3 864,0	4 183,6	4 086,7	118,9	105,8	97,7	

* Łącznie z wydatkami niewygasającymi z upływem roku budżetowego 2008.

** Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2009 (Dz. U. Nr 128, poz. 1057).

Załącznik nr 3

Zatrudnienie i wynagrodzenia

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2008			Wykonanie 2009			8:5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70*	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70*	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	
		Osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Część 15 ogółem, z tego:	49 954	2 690 643,7	4 489	50 332	3 060 555,6	5 067	112,9
	- osoby nie objęte mnożnik. syst. wyn.	33 933	1 426 504,7	3 503	34 545	1 563 591,6	3 772	107,7
	- sędziowie	8 793	826 774,4	7 836	9 596	1 069 482,2	9 288	118,5
	- sędziwi kuratorzy zawodowi	4 995	326 194,1	5 442	5 046	366 116,8	6 046	111,1
	- asesorzy i aplikanci	1 739	86 449,7	4 143	647	34 088,7	4 391	106,0
	- nauczyciele i pedagodzy	494	24 720,8	4 170	498	27 276,3	4 564	109,5
1.1.	Dział 755 Wymiar sprawiedliwości	49 460	2 665 922,9	4 492	49 834	3 033 279,3	5 072	112,9
1.1.1.	Rozdział 75002 Jednostki sądownictwa powszechnego	49 460	2 665 922,9	4 492	49 834	3 033 279,3	5 072	112,9
	- osoby nie objęte mnożnik. syst. wyn.	33 933	1 426 504,7	3 503	34 545	1 563 591,6	3 772	107,7
	- sędziowie	8 793	826 774,4	7 836	9 596	1 069 482,2	9 288	118,5
	- sędziwi kuratorzy zawodowi	4 995	326 194,1	5 442	5 046	366 116,8	6 046	111,1
	- asesorzy i aplikanci	1 739	86 449,7	4 143	647	34 088,7	4 391	106,0
1.2.	Dział 801 Oświata i wychowanie	494	24 720,8	4 170	498	27 276,3	4 564	109,5
1.2.1.	Rozdział 80114 Inne formy kształcenia osobno niewymienione	494	24 720,8	4 170	498	27 276,3	4 564	109,5
	- nauczyciele i pedagodzy	494	24 720,8	4 170	498	27 276,3	4 564	109,5

* §§ 401, 403, 404

Załącznik nr 4**Kalkulacja oceny końcowej część 15/00 Sądy powszechne**

Oceny wykonania budżetu części 15/00 - Sądy powszechne dokonano stosując kryteria oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2009 roku⁴¹.

Dochody : 2 085 222,5 tys. zł

Wydatki : 5 350 416,6 tys. zł

Łączna kwota G : 7 435 639,1 tys. zł

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G$ (0,7196)

Waga dochodów w łącznej kwocie $Wd = D : G$ (0,2804)

Nieprawidłowości w dochodach: 1 072,8 tys. zł (0,05% dochodów ogółem), w tym: nieterminowe skierowanie do egzekucji komorniczej należności na łączną kwotę 885,3 tys. zł (SR w Bartoszycach i SR dla Warszawy-Żoliborza), wezwanie do zapłaty na łączną kwotę 85,6 tys. zł, po terminie 30 dni od uprawomocnienia się orzeczeń (SO w Szczecinie, SR w Bartoszycach i SR w Stargardzie Szczecińskim), niewysłanie wezwania do zapłaty w związku z nieuregulowaniem należności na łączną kwotę 80,5 tys. zł, których termin realizacji minął (SO w Warszawie), dopuszczenie do przedawnienia orzeczonych należności sądowych na łączną kwotę 21,0 tys. zł (SR dla Warszawy - Żoliborza), nienaliczenie należnych odsetek na łączną kwotę 0,4 tys. zł (SO w Warszawie).

Ocena częściowa dochodów: pozytywna (5)

Nieprawidłowości w wydatkach: 1 111,5 tys. zł (0,02% wydatków ogółem), z tego:

- kwoty wydatkowane z naruszeniem prawa w łącznej kwocie 1 029,1 tys. zł,
- sprawozdawcze skutki nieprawidłowości w łącznej kwocie 82,4 tys. zł.

Ocena częściowa wydatków: pozytywna (5)

Powyższa ocena została obniżona o dwa punkty (do pozytywnej z zastrzeżeniami) z uwagi na negatywnie oceniony system księgowości i kontroli finansowej w SO w: Bielsku-Białej, Elblągu, Opolu, Świdnicy i Warszawie oraz w SR w: Bartoszycach, Brodnicy, Stargardzie Szczecińskim i Świebodzinie.

Wynik końcowy Wk: $5 \times 0,2804 + 3 \times 0,7196 = 3,5608$, a więc ocena **pozytywna z zastrzeżeniami**.

⁴¹ Porównaj: http://bip.nik.gov.pl/pl/bip/metodyka_kontroli/px_kryteria_oc_wyk_budz_2010.pdf

Załącznik nr 5

Wykaz skontrolowanych podmiotów, osób zajmujących kierownicze stanowiska odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność, ocen kontrolowanej działalności oraz jednostek organizacyjnych NIK, które przeprowadziły kontrolę

Lp.	Nazwa jednostki objętej kontrolą	Pełniona funkcja	Imię i nazwisko	Ocena kontrolowanej działalności	Jednostka organizacyjna NIK, która przeprowadziła kontrolę
1	2	3	4	5	6
Cześć 15/01 - Ministerstwo Sprawiedliwości					
1	Ministerstwo Sprawiedliwości	Minister Sprawiedliwości	Krzysztof Kwiatkowski	Pozytywna	Departament Administracji Publicznej
Cześć 15/02 - apelacja warszawska					
2	Sąd Apelacyjny w Warszawie	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Krzysztof Karpiński Artur Jeremin	Pozytywna	Delegatura NIK w Warszawie
3	Sąd Okręgowy w Warszawie	Prezes Sądu p.o. Dyrektora Sądu	Beata Waś Marek Piłkarek	Pozytywna z zastrzeżeniami	
4	Sąd Rejonowy dla Warszawy-Zoliborza	Prezes Sądu	Bogusława Jarmołowicz-Łochańska	Pozytywna z zastrzeżeniami	
Cześć 15/03 - apelacja katowicka					
5	Sąd Apelacyjny w Katowicach	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Roman Sugier Ryszard Kurnik	Pozytywna	Delegatura NIK w Katowicach
6	Sąd Okręgowy w Katowicach	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Monika Śliwińska Ireneusz Białas	Pozytywna	
7	Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Elżbieta Libera- Niesporek Mieczysław Putek	Pozytywna	
Cześć 15/04 - apelacja gdańska					
8	Sąd Apelacyjny w Gdańsku	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Kazimierz Klugiewicz Marian Pieczewski	Pozytywna	Delegatura NIK w Gdańsku
9	Sąd Okręgowy w Elblągu	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Ewa Pietraszewska Agnieszka Nowińska	Pozytywna z zastrzeżeniami	Delegatura NIK w Olsztynie
10	Sąd Rejonowy w Sopocie	Prezes Sądu	Jolanta Kelner	Pozytywna z zastrzeżeniami	Delegatura NIK w Gdańsku
11	Sąd Rejonowy w Brodnicy	Prezes Sądu	Marzanna Wiśniewska	Pozytywna z zastrzeżeniami	Delegatura NIK w Bydgoszczy
Cześć 15/05 - apelacja poznańska					
12	Sąd Apelacyjny w Poznaniu	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Roman Stachowiak Małgorzata Mrówczyńska	Pozytywna	Delegatura NIK w Poznaniu
13	Sąd Okręgowy w Poznaniu	Dyrektor Sądu	Jarosław Kaczmarek	Pozytywna z zastrzeżeniami	
14	Sąd Rejonowy w Świebodzinie	Prezes Sądu	Jacek Płaza	Pozytywna z zastrzeżeniami	Delegatura NIK w Zielonej Górze
Cześć 15/06 - apelacja krakowska					
15	Sąd Apelacyjny w Krakowie	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Andrzej Struzik Andrzej Pęczak	Pozytywna	Delegatura NIK w Krakowie
15	Sąd Okręgowy w Nowym Sączu	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Zbigniew Krupa Józef Kielbasa	Pozytywna	
16	Sąd Rejonowy w Końskich	Prezes Sądu	Bożenna Świtakowska	Pozytywna z zastrzeżeniami	Delegatura NIK w Kielcach

Cześć 15/07 - apelacja wrocławska					
17	Sąd Apelacyjny we Wrocławiu	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Andrzej Niedużak Roman Purgał	Pozytywna z zastrzeżeniami	Delegatura NIK we Wrocławiu
18	Sąd Okręgowy w Świdnicy	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Jacek Szerer Artur Moneta	Pozytywna z zastrzeżeniami	
19	Sąd Rejonowy w Głogowie	Prezes Sądu	Jadwiga Kawalec- Walorska	Pozytywna z zastrzeżeniami	
20	Sąd Okręgowy w Opolu	Dyrektor Sądu	Robert Wojewódzka	Pozytywna z zastrzeżeniami	Delegatura NIK w Opolu
Cześć 15/08 - apelacja łódzka					
21	Sąd Apelacyjny w Łodzi	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Krystyna Mielczarek Michał Markiewicz	Pozytywna	Delegatura NIK w Łodzi
22	Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim	Prezes Sądu	Małgorzata Kałuża	Pozytywna	
Cześć 15/09 - apelacja rzeszowska					
23	Sąd Apelacyjny w Rzeszowie	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Bogumiła Burda Elżbieta Pępiak	Pozytywna	Delegatura NIK w Rzeszowie
24	Sąd Okręgowy w Rzeszowie	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Ewa Preneta - Ambicka Marta Kuczma	Pozytywna	
Cześć 15/10 - apelacja białostocka					
25	Sąd Apelacyjny w Białymstoku	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Zbigniew Pannert Zofia Kukla	Pozytywna	Delegatura NIK w Białymstoku
26	Sąd Okręgowy w Olsztynie	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Leon Popiel Rafał Turek	Pozytywna z zastrzeżeniami	
27	Sąd Rejonowy w Bartoszychach	Prezes Sądu	Jolanta Mazurek	Pozytywna z zastrzeżeniami	
Cześć 15/11 - apelacja lubelska					
28	Sąd Apelacyjny w Lublinie	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Marek Wolski Wojciech Muszyński	Pozytywna	Delegatura NIK w Lublinie
29	Sąd Okręgowy w Lublinie	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Krzysztof Wojtaszek Halina Skikiewicz	Pozytywna z zastrzeżeniami	
30	Sąd Rejonowy w Krasnymstawie	Prezes Sądu	Joanna Smyk	Pozytywna z zastrzeżeniami	
Cześć 15/12 - apelacja szczecińska					
31	Sąd Apelacyjny w Szczecinie	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Tadeusz Haczekiewicz Roman Bilski	Pozytywna	Delegatura NIK w Szczecinie
32	Sąd Okręgowy w Szczecinie	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Henryk Sobocińska Sławomir Kij	Pozytywna z zastrzeżeniami	
33	Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim	Prezes Sądu Kierownik Finansowy Sądu	Mariusz Jasion Robert Kwiatkowski	Pozytywna z zastrzeżeniami	

Załącznik nr 6

Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
6. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Sejmowa Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka
8. Sejmowa Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej
9. Minister Finansów
10. Minister Sprawiedliwości
11. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
12. Szef Biuro Bezpieczeństwa Narodowego

